

Latvijas Bankas 2017. gada starpbanku maksājumu sistēmu statistika

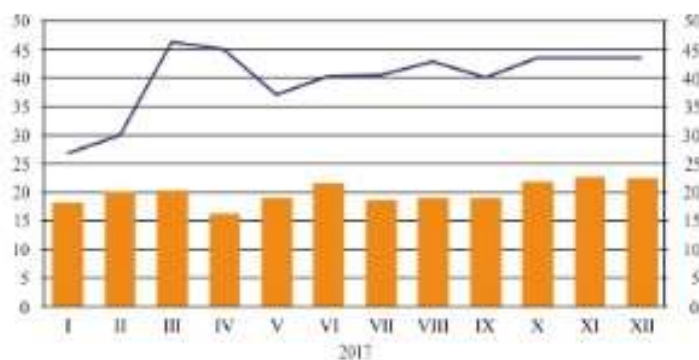
2017. gadā Latvijas Banka nodrošināja divu maksājumu sistēmu – TARGET2-Latvija sistēmas un Latvijas Bankas elektroniskās klīringa sistēmas (tālāk tekstā – EKS sistēma) – darbību. TARGET2-Latvija sistēma ir Eirosistēmas reālā laika bruto norēķinu sistēmas TARGET2 komponentsistēma, kas nodrošina reālā laika bruto norēķinus eiro, lai atbalstītu Eirosistēmas monetārās politikas operāciju un starpbanku tirgus darījumu veikšanu, klientu steidzamu maksājumu izpildi un citu maksājumu, vērtspapīru norēķinu un finanšu instrumentu klīringa sistēmu starpbanku norēķinus. EKS sistēma ir neto norēķinu sistēma, kas turpināja nodrošināt modernus un efektīvus klientu maksājumus eiro SEPA ietvaros Latvijas kredītiestādēm un Valsts kasei. EKS sistēma veica pilnībā automatizētu SEPA kredīta pārvedumu apstrādi EKS sistēmas klīringa servisā ar norēķinu septiņas reizes dienā Latvijas Bankā atvērtajos dalībnieku norēķinu kontos TARGET2-Latvija sistēmā. Kopš 2017. gada 28. augusta EKS sistēma nodrošina arī zibmaksājumu servisu.

2017. gada beigās TARGET2-Latvija sistēmas dalībnieces bija 19 kredītiestādes, Valsts kase un Latvijas Banka. TARGET2-Latvija sistēma nodrošināja arī EKS sistēmas un SIA "Worldline Latvia" karšu norēķinu sistēmas galanorēķinus eiro. TARGET2 sistēmas, t.sk. TARGET2-Latvija sistēmas, pieejamība bija 100%. TARGET2-Latvija sistēma 2017. gadā apstrādāja 479.8 tūkst. maksājumu 240.4 mljrd. eiro apjomā, t.i. vidēji dienā - 1.9 tūkst. maksājumu 942.7 milj. eiro apjomā. Maksājumu kopskaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājās par 11.8%, savukārt kopapjoms palielinājās par 2.3%. Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, maksājumu lielākais apjoms TARGET2-Latvija sistēmā bija vērojams pēdējos gada mēnešos (sk. 1. att.).

1. attēls

TARGET2-LATVIJA SISTĒMĀ
APSTRĀDĀTO MAKSĀJUMU SKAITS UN
APJOMS

— Skaits (tūkst.)
— Apjoms (mljrd. eiro)

2017. gada 28. augustā, lai nodrošinātu ātrus un inovatīvus maksājumu pakalpojumus Latvijas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, Latvijas Banka EKS sistēmā ieviesa zibmaksājumu servisu. Zibmaksājumu servisu izstrādāja Latvijas Bankas darbinieki, izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas, tā rezultātā dodot iespēju kredītiestāžu klientiem pārskaitīt naudu no konta vienā bankā uz kontu citā bankā dažās sekundēs jebkurā diennakts laikā, katru dienu, ieskaitot brīvdienas un svētku dienas.

ZIBMAKSĀJUMS

NODROŠINA:

2017. gada 21. novembrī Latvijas Banka kopā ar 16 citām Eiropas bankām kā pirmās pieslēdzās Eiropas zibmaksājumu risinājumam – RT1 sistēmai, kura darbību nodrošina EBA Clearing. Līdz ar to Latvijas Banka nodrošināja Latvijas kredītiestādēm un to klientiem iespēju sūtīt un saņemt zibmaksājumus SEPA ietvaros visā Eiropā. Pateicoties stratēģiski pārdomātai savlaicīgai rīcībai, Latvija 2017. gada noslēgumā bija 1. vietā Eiropā pēc veikto zibmaksājumu skaita, apstrādājot vairāk kā 5 tūkstošus zibmaksājumu diennaktī, t.sk. nozīmīgu skaitu arī ārpus tradicionālā banku darba laika, kurā iepriekš starpbanku maksājumi nebija iespējami. Līdz 2017. gada beigām Latvijas Bankas nodrošinātais zibmaksājumu serviss apstrādāja 79.5 tūkst. zibmaksājumus 18.5 milj. eiro apmērā.

Latvijas Bankas uzturētais EKS sistēmas klīringa serviss turpināja nodrošināt klientu maksājumus eiro SEPA ietvaros Latvijas kredītiestādēm un Valsts kasei. Latvijas Banka veica pilnībā automatizētu SEPA kredīta pārvedumu apstrādi EKS sistēmas klīringa servisā ar norēķinu septiņas reizes dienā Latvijas Bankā atvērtajos dalībnieku norēķinu kontos TARGET2-Latvija sistēmā. EKS sistēmas klīringa serviss nodrošināja naudas pārskaitījumus no viena klienta konta bankā uz citas bankas klienta kontu darbadienās dažu stundu laikā.

2017. gada beigās EKS sistēmas klīringa servisā kā tiešās dalībnieces piedalījās 14 kredītiestādes, Valsts kase un Latvijas Banka, kā arī divi netiešie dalībnieki. EKS zibmaksājumu servisā kā tiešās dalībnieces piedalījās 2 kredītiestādes. 2017. gadā EKS sistēmā, kuras pieejamība bija 100%, tika veikti 42.1 milj. SEPA kredīta pārvedumu 56.0 mljrd. eiro apjomā, t.i. vidēji dienā - 164.0 tūkst. klientu SEPA kredīta pārvedumu 218.8 milj. eiro apjomā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu EKS sistēmā apstrādātais maksājumu skaits un apjoms palielinājās attiecīgi par 4.1% un 3.7%. Turpinājās 2016. gadā novērotā tendence – lielākais EKS sistēmā apstrādāto maksājumu skaits bija gada beigās, bet mazāks – gada sākumā (sk. 2. att.).

2. attēls

EKS SISTĒMĀ APSTRĀDĀTO MAKSĀJUMU SKAITS UN APJOMS

